



Investovanie v desiatich bodoch

Pri zhodnocovaní peňazí je kľúčové poznať svoj rizikový profil, lebo ten je potrebný na zistenie citlivosti klienta na výkyvy na trhoch.

1. Najprv si zabezpečte príjem a rezervy

V praxi sa často stretávam s tým, že klienti chcú investovať, ale nemajú vyriešené svoje základné potreby súvisiace s finančnou gramotnosťou. Ak sa však táto fáza podcení, má to negatívny vplyv na samotné investovanie. Keď klient príde o prácu a nemá dostatočné rezervy alebo nastane vážna choroba či úraz, tak sa dostane do finančných problémov a následne to má negatívny vplyv na jeho investíciu – vyberá z nej, prestáva investovať a naruší tým celú svoju investičnú stratégiu. Základnou radou pritom je neinvestovať tie finančné pro-

striedky, ktoré klientovi slúžia ako rezerva pre prípad neočakávaných udalostí.

2. Vytvorte si cieľ a plán investovania

Prvým krokom je cieľ našej investície. Preto je potrebné stanoviť si ciele a priority, na čo bude investícia v budúcnosti slúžiť (napr. dôchodok, bývanie, zabezpečenie detí či splatenie hypotéky...), to následne pomôže klientovi vydržať aj v nepriaznivom období a zároveň zotrvať pri svojej vopred nastavenej stratégii. Ľudia reagujú najmä na základe svojich pocitov, a práve emócie sú najčastejším dôvodom,

prečo klienti prichádzajú o peniaze a robia často chybné rozhodnutia.

3. Spoznajte svoj rizikový profil

Pri investovaní je kľúčové poznať svoj rizikový profil, keďže ten je potrebný na zistenie senzitivity (citlivosti) klienta na výkyvy na trhoch. Slúžia na to dotazníky, kde si rozložíte, koľko percent peňazí ste ochotní investovať do konzervatívnej, vyváženej, dynamickej či agresívnej stratégie. Zároveň je potrebné stanoviť si obdobie, na ktoré bude investícia určená. Pre úspešný výsledok pri zhodnocovaní svojich finančných prostriedkov je

Prítomnosť

Dnes sú Slováci stále považovaní za veľmi konzervatívny národ. Postupne, ako rastie aj finančná gramotnosť, ľudia začínajú viac využívať nástroje kolektívneho investovania (podielových fondov). V našich zemepisných šírkach veľmi pomohlo zavedenie 2. piliera, vďaka ktorému majú sporiteľia viac ako 7 miliárd eur vo fondoch. Stále však prevláda nízke vzdelanie v tejto oblasti, keďže viac ako 80 percent obyvateľov má nevhodne nastavenú stratégiu.

úrok (zložené úročenie). Najlepším spôsobom, ako dodržať pravidelnosť (disciplínu), je nastaviť si trvalý príkaz a kontrolovať si svoju investíciu len raz za čas, ale určite nie každý deň. Práve preto sú štatisticky úspešnejšie pri investovaní ženy ako muži – nemajú čas svoje investície stále kontrolovať, a tak nepodliehajú emóciám.

5. Rozložte svoje portfólio

Vďaka diverzifikácii dokážeme v čase riadiť svoju investíciu tak, že keď jedna časť portfólia poklesne, iná zase narastie, čím dokážeme z dlhodobého hľadiska profitovať. Tí najväčší špecialisti svoju investíciu rozkladajú na základe odvetvia (energetika, IT, finančníctvo, stavebníctvo...), regiónu (Európa, Amerika, Ázia...), meny (dolár, euro, libra...). Ak na investovanie využijeme fondy, dokážeme cez jeden fond investovať dokonca do desiatok či stoviek celosvetovo významných titulov (spoločností), čím zásadným spôsobom minimalizujeme poklesy, prípadne straty.

potrebne zachovať si trepezivosť, vytrvalosť a disciplínu, ktoré zaručia, že pri nepriaznivých pohyboch na trhoch nebude klient vstupovať do investície alebo z nej vyberať. Najčastejšou chybou klientov je, že vyberajú peniaze vtedy, keď trhy klesajú, a, naopak, vkladajú, keď rastú. Pritom to má fungovať úplne opačne.

4. Investujte radšej pravidelne

Dôležitou súčasťou pri investovaní je pravidelnosť. Tá zabezpečuje, že klient využíva priemerovanie ceny na trhoch. Vďaka nej dokážeme využiť výnos z výnosu alebo úročený

či investiční experti prezentujú, že každých niekoľko rokov nás čaká kríza na trhoch, čo nie je nič výnimočné. Krízy vždy boli a budú, akurát sú v častejších intervaloch ako v minulosti.

7. Vyhľadávajte podkladové aktíva

Aktuálne sa stali veľmi populárne investície do zlata. Je kľúčové si uvedomiť, že tento typ investície môže byť síce zaujímavý, no neprináša nám pravidelne príjem, iba v prípade jeho predaja so ziskom – nehovoriac o poplatkoch, ktoré výrazne znižujú potenciálny výnos. Špecialisti odporúčajú do takýchto aktív vložiť maximálne 10 percent svojho portfólia a takáto investícia slúži výhradne na udržanie hodnoty peňazí. Preto je vhodné využívať také investície, ktoré nám pravidelne prinášajú zisk – pasívny, resp. portfóliový príjem. Modernými sú napríklad stále viac využívané dividendové fondy, pri ktorých si klient nastaví, aby mu niekoľkokrát do roka prišli na účet dividendy (podiel na zisku).

8. Rozlišujte investovanie a obchod

Často sa mi v praxi stáva, že klient príde s myšlienkou, že ide „investovať“ do akcií Googlu, Facebooku, McDonald's a po pár dňoch alebo týždňoch peniaze vyberie so ziskom. Rovnako sú na trhu podobné príležitosti vo forme forexov alebo rôznych komodít (zlato, diamanty, ropa...). Takáto transakcia je skôr obchodovanie na burze a má blízko k špekulácii, nemožno ju nazvať investovaním. Je to rovnaké, ako keby sme sa rozhodli kúpiť a v za-

pätí predať nehnuteľnosť alebo niektorú komoditu. Investovanie je spravidla dlhodobé a vyžaduje si iné (vyššie uvedené) pravidlá ako obchodovanie na burze.

9. Najväčším rizikom je nerobiť nič

„Aj nezrealizovaný zisk je stratou.“ Pri investovaní je kľúčovým faktorom čas. Ten dokáže v dlhodobom horizonte urobiť aj z malej investície pomerne veľkú, preto investovanie nikdy neodkladajte, najmä keď ide o prípravu na dôchodok alebo tvorbu kapitálu pre deti. V čase je potrebné meniť aj investičnú stratégiu, ktorá má byť dynamickejšia, čím viac rokov trvá stratégia a čím je konzervatívnejšia, tým bližšie je do konca našej investície.

10. Vzdelávajte sa v investovaní

Základom pre úspech je neustále rozvíjať svoje vedomosti. V súčasnosti je však informácií plný internet a ak nemáme čas, prípadne správne vedomosti, je vhodné využiť niekoho, kto sa tomu venuje profesionálne a vie nás usmerniť. Ideálni sú odborníci, ktorí sú objektívni a majú už skúsenosti. Na začiatok je vhodné vedieť, že všetky fondy sú zostavené z akcií a dlhopisov. Výnosom z akcií je dividenda a z dlhopisov kupón. Celosvetovo ich existuje viac ako 10-tisíc a na Slovensku viac ako 600 a investovať do nich sa dá už od 10 eur mesačne. Fond je vhodné vyberať podľa hodnotenia prestížnej ratingovej spoločnosti Morningstar, ktorá hodnotí jednotlivé fondy hviezdikami.

Juraj Pohl,

PARTNERS GROUP SK

Minulosť

V minulosti ľudia využívali produkty, ako sú bežné účty, termínované vklady a vkladné knižky. Tieto produkty neobsahovali zložené úročenie a pretrvali dodnes v portfóliách klientov. Dôkazom toho je aj vyše 30 miliárd eur na týchto produktoch, na ktorých je zhodnotenie dlhodobé pod mierou inflácie.



Budúcnosť

Vďaka internetu a moderným technológiám ľudia častejšie využívajú rôzne formy investovania či obchodovania. V budúcnosti bude najmä čoraz viac rásť podiel investovania do podielových fondov či ETF fondov. Vyhľadávané budú také typy investícií, ktoré si budú klienti môcť spravovať prostredníctvom aplikácií v telefónoch. Bežne sa tak stretávam u klientov s obchodovaním priamo do akciových titulov rôznych spoločností či nákupom rôznych komodít alebo forexov, čo je už spojené s oveľa vyšším rizikom a špekuláciou.